

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 26467-2026 -

Medewerker	:	Rhodé Janssen
Team	:	Ruimte en Samenleving
Datum	:	30 juni 2026
Portefeuillehouder	:	wethouder Herman Engberink

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Scenario's voor aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling in regio IJsselland -</p> <p>☒ Persbericht -</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ Financiën</p> <p>☒ Communicatie</p>
<p>☒ Openbaar</p> <p>☐ Vertrouwelijk</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Aanvullende incidentele bijdrage huiselijk geweld en kindermishandeling voor 2027</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. Te kiezen voor een aanvullende bijdrage voor huiselijk geweld en kindermishandeling om de dienstverlening op peil te kunnen houden.
2. Te kiezen voor scenario 2b en een incidentele bijdrage van €23.309 ten laste van het begrotingssaldo te verwerken in de begroting 2027-2030.

SAMENVATTING

De vraag naar ondersteuning bij huiselijk geweld en kindermishandeling stijgt, terwijl de huidige middelen ontoereikend zijn. Zonder extra financiering nemen wachttijden toe, komt de bereikbaarheid van hulp onder druk te staan en moeten taken of opvangplekken worden afgebouwd. Met een aanvullende bijdrage van €23.309 kan de dienstverlening in 2027 op peil blijven en wordt voorkomen dat problemen verschuiven naar andere zorgdomeinen. Tegelijkertijd borgt deelname de regionale samenwerking en solidariteit. Het voorstel is om deze bijdrage structureel op te nemen, vooruitlopend op regionale keuzes vanaf 2028 en onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad.

AANLEIDING

Regionaal is de vraag naar ondersteuning bij huiselijk geweld en kindermishandeling in de afgelopen jaren toegenomen en de verwachting is dat deze verder blijft stijgen, terwijl de huidige financiering van de hulpverlenende organisaties Veilig Thuis IJsselland (VTIJ), het Centrum Seksueel Geweld (CSG) en Kadera onvoldoende is om deze groei op te vangen. Hierdoor staan de capaciteit, toegankelijkheid en kwaliteit van de dienstverlening onder druk, met risico's zoals oplopende wachttijden, hogere werkdruk en afname van opvangplekken. Momenteel werkt de regio aan een toekomstbestendige aanpak op basis van de regiovisie (2026-2030) en de nog te ontwikkelen uitvoeringsagenda waarin structurele keuzes vanaf 2028 worden gemaakt. Desalniettemin zijn extra middelen nu al noodzakelijk om de bestaande dienstverlening en expertise tot die tijd op peil te houden. Daarom is in het bestuursoverleg van 6 juni 2026 aan de 11 wethouders van de regio IJsselland gevraagd om een principe besluit te nemen om een aanvullende bijdrage te doen aan VTIJ, het CSG en Kadera. De regionale bijdrage wordt geraamd op €678.000, op basis van de standaard verdeelsleutel is dit €23.309 voor de gemeente Olst-Wijhe.

BEOOGD RESULTAAT

Het beoogde resultaat is dat Veilig Thuis IJsselland (VTIJ), het Centrum Seksueel Geweld (CSG) en Kadera hun huidige dienstverlening op een verantwoord niveau kunnen voortzetten. Concreet betekent dit dat **VTIJ** extra capaciteit (circa 3 fte) kan inzetten om wachtlijsten beheersbaar te houden en alle wettelijke taken te blijven uitvoeren, en doorontwikkeling van het huidige ICT-systeem i.v.m. gewijzigde wetgeving, informatiebeveiliging en efficiënter gebruik. Deze doorontwikkeling wordt gedaan door alle 12 landelijke Veilig Thuis organisaties. Voor **het CSG** betekent dit dat de inzet van de "*dedicated casemanagers*" wordt uitgebreid van 72-uurs naar 80-uurs bereikbaarheid omdat 72-uur als te kwetsbaar wordt ervaren. Hierdoor kunnen mensen die seksueel geweld en grensoverschrijdend gedrag hebben ervaren direct geholpen worden. Voor **Kadera** betekent dit dat ze bestaande opvangcapaciteit en begeleiding niet hoeft af te bouwen. Hiermee blijft de ondersteuning aan slachtoffers van huiselijk geweld en seksueel geweld toegankelijk en tijdig, wordt verdere druk op ketenpartners voorkomen en blijft de regionale aanpak in stand in afwachting van structurele keuzes vanuit de uitvoeringsagenda.

OVERWOGEN SCENARIO'S

Scenario 1: Het verzoek voor aanvullende middelen voor huiselijk geweld in kindermishandeling (HG/KM) wordt niet gehonoreerd. VTIJ, het CSG en Kadera worden gefinancierd uit de begrote middelen voor 2027.

Scenario 2: Het verzoek voor aanvullende middelen voor HG/KM wordt gehonoreerd. Regionaal betreft dit een bijdrage van €678.000, dit leidt tot een aanvullende bijdrage van circa van € 23.300 in 2027 voor de gemeente Olst-Wijhe.

- a) De gemeente gaat deze bijdrage structureel financieren
- b) De gemeente gaat deze bijdrage incidenteel financieren

Scenario 3: Het verzoek voor aanvullende middelen voor HG/KM wordt alleen gehonoreerd voor VTIJ en het CSG, aangezien er al 4 aanvullende bovenregionale opvangplekken worden gerealiseerd door Kadera. Regionaal kost dit scenario €568.000, dit leidt tot een aanvullende bijdrage van circa €19.500 voor de gemeente Olst-Wijhe.

- a) De gemeente gaat deze bijdrage structureel financieren
- b) De gemeente gaat deze bijdrage incidenteel financieren

KADER

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015
- Samenwerkingsverband Huiselijk Geweld en Kindermishandeling regio IJsselland

ARGUMENTEN

1.1. De huidige middelen (scenario 1) zijn onvoldoende om de regionale stijgende vraag op te vangen

VTIJ, het CSG en Kadera vervullen een cruciale rol in de aanpak van huiselijk geweld. In de regio IJsselland is het aantal meldingen, adviezen en opvangvragen bij VTIJ, CSG en Kadera is de

afgelopen jaren fors is gestegen en zal naar verwachting verder toenemen in de aankomende jaren. Kortom, de huidige beschikbare middelen onder scenario 1 zijn onvoldoende om aan de regionale vraag te voldoen. Zo is bijvoorbeeld uit doorrekening van de inzet van VTIJ is gebleken dat de capaciteit in 2025 al 1,5 fte te laag was in verhouding tot de gestegen vraag, en geeft het CSG daarnaast aan de 72u-inzet kwetsbaar is. Daarentegen zagen we in Olst-Wijhe in 2025 een daling van het aantal meldingen van huiselijk geweld. De reden hiervoor is onduidelijk. VTIJ denkt dat dit komt doordat we als gemeente goed zicht hebben op de complexe casuïstiek. Zonder aanvullende middelen voor de drie hulpverleningsinstanties zal dit leiden tot olopende wachttijden, hogere werkdruk en afname van dienstverlening, wat ook invloed zal hebben op de zorgvraag vanuit Olst-Wijhe. Zo heeft VTIJ aangegeven genoodzaakt te zijn om een deel van haar taken af te bouwen of tijdelijk te pauzeren bij een verder toename van het aantal meldingen. Tegelijkertijd is er ambtelijk voor gekozen om niet het volledige bedrag dat door het CSG en VTIJ is aangevraagd voor te leggen voor besluitvorming, gezien de huidige en toekomstige financiële positie van de 11 IJsselland gemeenten. Kortom, de aanvullende bijdrage van Olst-Wijhe van circa €23.300 voorkomt negatieve effecten door tijdelijke capaciteitsuitbreiding mogelijk te maken.

1.2. Niet aanvullend bijdragen (scenario 1 en 3) kan de regionale samenwerking en positie van Olst-Wijhe in de regio IJsselland onder druk zetten

Binnen het regionale bestuurlijk overleg huiselijk geweld en kindermishandeling van 4 juni is gebleken dat brede steun bestaat voor aanvullende financiering om deze aanpak op peil te houden. Indien Olst-Wijhe hier niet in meebeweegt, kan dit gevolgen hebben voor de onderlinge verhoudingen en de positie van de gemeente binnen het regionale netwerk van 11 gemeenten in de regio IJsselland en de betrokken zorgpartners (zie ook de paragraaf met de risico's). Gezien de voorkeur van de andere 10 IJsselland gemeente wordt scenario 2 sterk aangeraden.

1.3. Afweging structurele middelen in samenhang met toekomstige ontwikkelingen (Scenario A versus Scenario B).

Momenteel werkt de regio aan een uitvoeringsagenda op basis van de regiovisie (2026-2030), waarin onder andere wordt uitgewerkt hoe wordt samengewerkt aan de aanpak van huiselijk geweld. Daarbij wordt aangesloten bij landelijke ontwikkelingen, zoals het versterken van lokale teams, het vergroten van expertise in de eigen organisaties en de rol van Kadera, VTIJ en CSG. Kortom, de uitvoeringsagenda zal structurele keuzes over inrichting en financiering bevatten. De verwachting is dat deze eind 2026 gepubliceerd kan worden en een financieel perspectief voor 2028-2030 bevat. De zorgorganisaties signaleren dat er voor 2027 extra financiële middelen nodig zijn om de dienstverlening op peil te houden, tegelijkertijd stijgt landelijk en regionaal het aantal meldingen en is er een zeer realistische kans dat er vanaf 2028 structureel meer middelen gevraagd zullen worden, hierom is een structurele bijdrage het meest passend. Daarnaast is het jaarthema van onze organisatie "focus" wat aangeeft dat we meer focus willen aanbrengen en efficiënt willen omgaan met de inzet van de gemeentelijke capaciteit en middelen. Door deze middelen nu al structureel weg te zetten dragen we bij deze prioriteit. Dit vraagt wel nog expliciete besluitvorming door de gemeenteraad.

1.4. We gaan in gesprek met de organisaties hoe ze zelf kosten kunnen drukken of efficiënter kunnen werken

Momenteel zien we dat de betrokken organisaties moeite hebben inzicht te krijgen in de mogelijkheden om zelf kosten te drukken of efficiënter te werken. VTIJ, het CSG en Kadera zijn ook betrokken bij het opstellen van de uitvoeringsagenda, en zullen we in de komende maanden met hun in gesprek gaan om dit te nadrukkelijk bespreken. Tijdens deze gesprekken zal ook ingezet worden op het versterken van het lokale team, en hoe casuïstiek sneller kan worden overgedragen naar de gemeente, dit zijn belangrijke landelijke ontwikkelingen die kosten kunnen besparen voor de zorgorganisaties. Daarnaast, is het belangrijk om te benoemen dat er voor het CSG en (deels) Kadera landelijke ontwikkelingen gaande zijn, waaronder mogelijke extra financiering vanuit het Rijk en uitbreiding van opvangcapaciteit n.a.v. een aangenomen motie in de Tweede Kamer. We kunnen nu nog niet goed inschatten wat voor invloed dit heeft of de financiering voor de aankomende jaren, maar dit kan mogelijk op termijn kosten besparen voor de 11 regio gemeenten.

Er is geen convenant voor het samenwerkingsverband Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in IJsselland, daarom worden besluiten gemaakt op basis van consensus. Het is in het recente verleden niet voorgekomen dat de gemeenten geen consensus hebben kunnen bereiken. Daarom is het onduidelijk wat er gebeurt mocht een gemeente besluiten niet in te stemmen met het verzoek voor aanvullende financiering. Er zijn twee opties benoemd;

1. De bijdrage van de desbetreffende gemeente verdeeld worden over de andere gemeenten. Dit zal een impact hebben op de samenwerking met de andere 10 gemeenten in de IJsselland regio.
2. De bijdrage van de desbetreffende gemeente wordt in mindering gebracht op het te verstekken bedrag aan de dienstverleners. Dit zal een impact hebben op de relatie met VTIJ, het CSG en Kadera.

FINANCIËN

Er zijn verschillende financiële scenario's om aan het verzoek voor de aanvullende financiering van VTIJ, het CSG en Kadera te voldoen;

Scenario 1: Het verzoek voor aanvullende middelen wordt niet gehonoreerd. VTIJ, het CSG en Kadera worden gefinancierd uit de begrote middelen voor 2027. Dit scenario wordt afgeraden door bovenstaande argumentatie en benoemde risico's.

Scenario 2: Het verzoek voor aanvullende middelen wordt gehonoreerd. Regionaal betreft dit een bijdrage van €678.000, dit leidt tot een aanvullende bijdrage van circa van €23.300 in 2027 voor de gemeente Olst-Wijhe.

- a) De gemeente gaat deze bijdrage structureel financieren, aangezien de landelijke en regionale tendens is dat het aantal meldingen ook in de aankomende jaren zal blijven stijgen. Gezien de financiële prognose en het verwachte "ravijnjaar" in 2028 is het raadzaam om dit verzoek duurzaam te borgen. Dit zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd d.m.v. het besluit over de primaire begroting 2027, in november 2026.
- b) De centrumgemeente vraagt om een incidentele aanvullende bijdrage in 2027, dit kan gefinancierd worden uit de reserve nader te bestemmen middelen. Dit zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd d.m.v. de 1^e BERAP 2027.

Scenario 3: Het verzoek voor aanvullende middelen wordt alleen gehonoreerd voor VTIJ en het CSG, aangezien er al 4 aanvullende bovenregionale opvangplekken worden gerealiseerd door Kadera. Deze plekken worden gefinancierd door een aanvullende bijdrage van het Rijk. Regionaal kost dit scenario €568.000, dit leidt tot een aanvullende bijdrage van circa €19.500 voor de gemeente Olst-Wijhe.

- a) Deze aanvullende bijdrage wordt structureel gefinancierd (zie ook scenario 2a)
- b) Deze aanvullende bijdrage wordt incidenteel gefinancierd (zie ook scenario 2b)

DUURZAAMHEID

n.v.t.

PARTICIPATIE

n.v.t.

COMMUNICATIE

Persbericht na vaststelling van gemeentebegroting 2027 door de gemeenteraad.

PLANNING EN UITVOERING

Indien de aanvullende bijdrage wordt goedgekeurd door de gemeenteraad in november 2026, zullen de aanvullende middelen via de normale route naar de centrumgemeente Zwolle worden overgemaakt.